

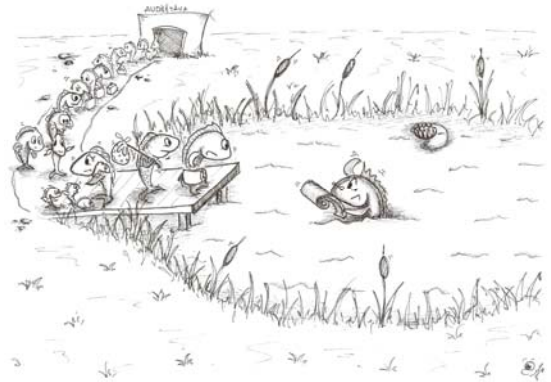

Atbalstīs zivju resursu pavairošanu un atražošanu arī privātajās upēs

2013. gada 23. martā stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 388 „Zivju fonda nolikums”, kas paredz iespēju Zivju fonda finanšu līdzekļus izmantot zivju resursu pavairošanai un atražošanai arī privātajās upēs.

Izmaiņas Zivju fonda nolikumā paredz paplašināt to valstiski nozīmīgo ūdeņu sarakstu, kuros ar Zivju fonda atbalstu ir iespējama zivju resursu pavairošana un atražošana, papildinot pašreiz noteiktos ūdeņus – publiskās ūdenstilpes un ūdenstilpes, kurās zvejas tiesības pieder valstij, kā arī citas ūdenstilpes, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, – ar privātajām upēm, kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atļauta makšķerēšana. Paredzams, ka palielinoties iesniegto projektu iesniegumu skaitam, Zivju fonda padomei būs iespējas atbalstīt kvalitatīvākos zivju resursu pavairošanas un atražošanas projektus atbilstoši projektu vērtēšanas kritērijiem.

Tāpat 2013. gada 29. martā stājās spēkā izmaiņas MK noteikumos Nr. 215 „Noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem”, kas nosaka valsts atbalsta piešķiršanas kārtību zivju resursu pavairošanai un atražošanai. Izmaiņas noteikumos paredz, ka uz atbalstu zivju resursu pavairošanai un atražošanai publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij vai citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātajās upēs, kurās ir atļauta makšķerēšana, var pretendēt arī biedrība, kurai ir līgums par licencētās makšķerēšanas organizēšanu konkrētajā ūdenstilpē, kas

noslēgts ar vienu vai vairākām pašvaldībām, kuru administratīvajā teritorijā atrodas ūdenstilpe. Zivju fonda atbalsta saņemšanai var pieteikties tikai tās biedrības, kurām ir nomas līgums par konkrētās ūdenstilpes apsaimniekošanu, kas noslēgts ar pašvaldību vai pašvaldībām, kuru administratīvajā teritorijā atrodas ūdenstilpe. Noteikumos izdarīti arī grozījumi, kas saistīti ar pretendentu pieteikšanās procedūru atbalsta saņemšanai no Zivju fonda līdzekļiem zivju resursu pavairošanai un atražošanai privātajās upēs.

Sagatavots LLKC ZST sekretariātā,
pēc ZM informācijas

Vai zivis drīkstēs izmest atpakaļ jūrā?

Šobrīd spēkā esošie Eiropas Savienības (ES) normatīvie akti, valstu nozvejas kvotu izmantošana un zvejas prakse Baltijas jūrā pamatojas uz aizliegumu paturēt uz klāja un izkraut ar nozvejas kvotām regulēto sugu zivis, ja to izmēri ir zem pieļaujamā minimālā izkraušanas garuma. Tāpat uz kuģa nedrīkst paturēt zivju sugas, kuru nozvejas kvota vai limits ir izsmelts. Attiecīgas regulas nosaka, ka visos šajos gadījumos minētās zivis ir „jāielaiž” atpakaļ jūrā, kas praktiski nozīmē to izmešanu.

Šā gada 25.–26. februārī Luksemburgā ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padome *Kopējās zivsaimniecības politikas* reformas ietvaros konceptuāli akceptēja un precizēja zivju izmetuma turpmāku aizliegumu, nosakot skaidru un saistošu tā ieviešanas laika grafiku pa gadiem un zivju sugu grupas, uz kurām aizliegums attiektos: no 2014. gada ieviest aizliegumu pelaģiskajām zivīm (Baltijas jūrā – reņģei un brētliņai), no 2015. gada – pārējām svarīgākajām Baltijas jūras zivīm, no 2016. līdz 2019. gadam – pakāpeniski citām galvenajām sugām dažādos citos Eiropas Savienības zvejas rajonos.

Tālākajā reformas izstrādē sarunās starp Eiropas Komisiju, Eiropas Padomi, Eiropas Parlamentu, dažādām darba komisijām un grupām, dalībvalstīm un zvejniecības organizācijām šī koncepcija tiks „apaudzēta” ar izmetuma aizlieguma termiņu, rajonu, zivju sugu un zvejas veidu precizējumiem un īstenošanas nosacījumiem, izmaiņām zvejas regulēšanā ar nozvejas kvotu vai zvejas piepūles noteikšanu, Eiropas Zivsaimniecības un jūrlietu fonda atbalstu ieviešanā, inovācijās un izpētes projektos. Precizējumus jāatbild uz virkni svarīgu jautājumu, piemēram, kāda būs papildu kvotu sistēma piezvejas saglabāšanai, kā atļaut atpakaļ jūrā to loma daļu vai sugas, kas var izdzīvot (piemēram, plekstu mažuļus, ja tie nav traumēti, izceļot lomu no liela dziļuma vai saspiežot pārāk lielā lomā), kā regulēs zveju piekrastē, kur murdu lomas var sašķirot un nejadzīgās zivis izlaist dzīvas, kā kompensēs zvejniekiem un piekrastes infrastruktūrai papildu izdevumus piezvejas saglabāšanai vai apstrādei uz kuģa

vai piekrastē, kādi noteikumi būs izkrautās piezvejas realizācijai attiecībā uz zivīm zem noteiktā minimālā garuma, un, beidzot, kā nodrošinās jaunās sistēmas ieviešanas kontroli.

Attiecībā uz Baltijas jūru jau 2007. gada novembrī Krakovā Baltijas Jūras vides aizsardzības komisijas (HELCOM) dalībvalstu vides ministru ārkārtas sanāksme apstiprināja „*HELCOM Baltijas jūras rīcības plānu*”, kurā definētais stratēģiskais mērķis saistībā ar zivju resursiem ir līdz 2021. gadam panākt, lai visas komerciāli izmantotās zivju sugas būtu bioloģiski drošā stāvoklī un dotu maksimālas ilgtspējīgas nozvejas to dabiskās izplatības rajonos. Tādēļ no kompetentām zivsaimniecības organizācijām tika pieprasīti nekavējoši pasākumi, lai, jau sākot ar 2012. gadu, visas nozvejotās zivis (ieskaitot jebkuru piezveju), kuras nav iespējams dzīvas un neievainotas atlaist atpakaļ jūrā, tiktu lomos reģistrētas un izkrautas krastā.

Eiropas Padome 2009. gadā apstiprināja „*Eiropas Savienības Baltijas jūras reģiona stratēģiju*”, kuras „*Rīcības plāns*” paredz izskaust Baltijas jūrā zivju izmešanu, uzsākot tā īstenošanu ar 2014. gada 1. janvāri. Tālāk sekoja jau šī raksta sākumā minētais Eiropas Padomes 2013. gada februārī pieņemtais lēmums.

Kāds pamats ir tik svarīgu un krasu lēmumu gatavošanai? Ko zivju krājumiem un ūdeņu ekosistēmām nozīmē šis izmestās zivis, cik lieli ir no rūpnieciskās nozvejas izmestie apjomi? Kādas būs jaunās piejas bioloģiskās, ekoloģiskās un ekonomiskās sekas? Mēģināšu uz šiem jautājumiem rast atbildi.

Zivju un citu zvejas produktu izmetumi veido būtisku daļu no globālās nozvejas jūrās un okeānos, un parasti tie tiek uzskatīti par „atkritumiem” zvejā, kam ir zema vai nav tirgus vērtības un pieprasījuma. Ir aprēķināts, ka negribētā piezveja globālā mērogā ir aptuveni 20 milj. tonnu, no kuras izmetumi ir aptuveni 7 milj. tonnu jeb 8 % no pasaules nozvejas (Kieran Kelleher, *Discards in the world's marine fisheries, an update, FAO Fisheries Technical Paper, No. 470, Rome, 2005*).

Zvejā Eiropas Savienības ūdeņos arī dažkārt novērojami augsti izmetumi, piemēram, 30 – 60 % – zvejā Pireneju pussalas piekrastē, 50 % – rāmju traļu un 20 – 98 % – norvēģu omāra zvejā Ziemeļjūrā un 40 % – vairuma sugu zvejā ar grunts traļiem Ziemeļaustrumatlantijā.

Baltijas jūrā sakarā ar relatīvi nelielo starptautiski regulēto rūpnieciskās zvejas zivju sugu skaitu (menca, plekste, akmeņplekste, jūras zeltplekste, reņģe, brētliņa un lasis) izmetumi ir samērā zemi, piemēram, mencas izmetumi no traļu lomiem – zem 7 %, laša un mencas izmetumi zvejā ar tīkliem – aptuveni 5 %, galvenokārt roņu postījumu dēļ lomos.

Pelaģisko zivju – reņģes un brētliņas – zvejā izmetumi ir vēl mazāki, jo vairākas Baltijas jūras rietumu piekrastes valstis šīs sugas realizē pārsvarā zivju mil-

tu ražošanai. Vidējais izmetumu līmenis zvejā Baltijas jūrā tiek vērtēts kā 1,4%. Starptautiskā Jūras pētniecības padome (ICES) ir aprēķinājusi, ka 2009. gadā mencas izmetumi zvejā Baltijas jūrā kā minimums bija aptuveni 4200 tonnu (mencas izmetumu faktiskais apjoms varēja būt lielāks, jo zvejā ienāca ražīgās 2006. un 2007. gada mencas paaudzes).

Tomēr ir valstis, kur zveja tiek pārvaldīta harmonijā ar dabu. Piemēram, Norvēģija, kas mencas un pikšas izmetumus ir aizliegusi kopš 1998. gada un visu komerciālas vērtības sugu izmešanu – kopš 2008. gada. Arī Fēru Salu un Islandes zvejniekiem nav atļauts zivis izmest atpakaļ jūrā, un nacionālā zvejas regulēšana nodrošina efektīvu, zvejniekiem izdevīgu šī aizlieguma īstenošanu un zivju resursu stabilitāti.

Galvenie iemesli, kāpēc daļa loma tiek izmesta atpakaļ jūrā, var būt šādi:

- nozvejā negribētu zivju vai citu jūras organismu piezveja,
- neatļauta zivju mazuļu piezveja,
- sugas piezveja virs atļautās piezvejas normas,
- sugas nozveja tās zvejas lieguma laikā vai lieguma rajonā,
- legāla izmēra, bet zemākas tirgus vērtības zivju atlase lomā,
- dotās sugas nozvejas limita trūkums kuģim vai tās nozvejas kvotas izpilde valstī,
- tirgus kvalitātes zudums zivīm to uzglabāšanas laikā uz kuģa,
- loma bojājums citu iemeslu dēļ (piemēram, roņu radīti zivju bojājumi).

Izdzīvo ļoti minimāla jūrā atpakaļ izmesto zivju daļa, tādēļ zivju negribētai piezvejai un izmešanai ir negatīva ietekme sakarā ar:

- barības ķēdes ekoloģijas izmaiņām ekosistēmā,
- neracionālu un nepilnīgu zivju un citu jūras dzīvo resursu izmantošanu,
- pārtikai vai citiem mērķiem neizmantojamu zivju un citu jūras organismu sugu papildu mirstības izraisīšanu,
- ekonomiskiem zaudējumiem zvejniekiem saistībā ar neatgūtiem zvejas izdevumiem,

- apgrūtinājumu zivju resursu stāvokļa precīzai zinātniskai novērtēšanai un attiecīgās zvejas pārvaldības plāna efektīvai un ilgtspējīgai īstenošanai.

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO) 2011. gadā ir izdevusi „Starptautiskas vadlīnijas piezvejas regulēšanai un izmetumu samazināšanai”, kuru mērķis ir palīdzēt valstīm zivju un citu jūras organismu resursu atbildīgas zvejas organizēšanā, pārvaldīšanā un zivju resursu videi draudzīgā un ilgtspējīgā izmantošanā.

Ar zivju izmetumu aizliegšanu saistītās izmaiņas ES Kopējā zivsaimniecības politikā, lai kāds detaļās būtu to konkrētais saturs, ļoti būtiski skars arī Latvijas zvejniokus un ar zveju saistītās infrastruktūras. Tomēr ilgtermiņā šādai reformai sagaidāms pozitīvs pieņums videi draudzīgas un selektīvākas zvejas attīstībai, zivju resursu un zvejas ilgtspējībai.

Sagatavoja **Māris Vitiņš**

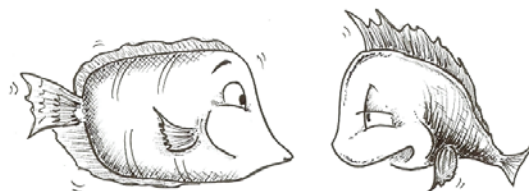
Iespējas vietējiem iedzīvotājiem īstenot LEADER projektus

Ar LEADER pieeju no Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) tiek īstenots 4. prioritārais virziens „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”. Šī virziena mērķis ir veicināt maza mēroga infrastruktūras, kā arī ar zivsaimniecību saistītas infrastruktūras kvalitātes uzlabošanu un dažādot nodarbošanās iespējas zivsaimniecībai nozīmīgajās teritorijās, lai saglabātu apdzīvotību un teritoriju pievilcību. Lai sasniegtu zivsaimniecības reģionu ilgtspējīgas attīstības mērķus, iedzīvotāji tiek aicināti iesniegt projektus zivsaimniecības vietējām rīcības grupām (VRG) atbilstoši teritoriju stratēģijās izvirzītajiem

mērķiem. Latvijā kopumā darbojas 24 zivsaimniecības VRG, kas atrodas zivsaimniecībai nozīmīgās teritorijās. Lai īstenotu teritorijas attīstības stratēģijas, aprīlī un maijā vairākas zivsaimniecības VRG izsludina projektu iesniegumu pieņemšanas konkursus. Konkursu kārtībā zivsaimniecības VRG teritorijās paredzēts atbalsts dažādām aktivitātēm: teritorijas labiekārtošanas pasākumiem, ar zivsaimniecību un tūrisma saistītas maza mēroga infrastruktūras un pakalpojumu attīstībai, kā arī dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Biedrība	Kārta atvērta
Liepājas rajona partnerība	15.03.2013. - 15.04.2013.
Sernikon	02.04.2013. - 02.05.2013.
Ziemeļkurzemes biznesa asociācija	03.04.2013. - 03.05.2013.
Stopiņu un Salaspils partnerība	08.04.2013. - 08.05.2013.
Jūrkante	10.04.2013. - 10.05.2013.
Kandavas partnerība	15.04.2013. - 15.05.2013.
Lauku partnerība „Upe 8”	15.04.2013. - 15.05.2013.
Cēsu rajona lauku partnerība	22.04.2013. - 22.05.2013.

Sīkāka informācija par zivsaimniecības VRG un izsludinātajiem projektu konkursiem atrodama Zivsaimniecības sadarbības tīkla mājaslapā www.zivjutikls.lv sadaļā *Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība* (4. prioritāte) / EZF projektu iesniedzējiem.

Sagatavoja VLT Sekretariāta projektu vadītāja **Guna Šulce**

Kas var palīdzēt „izplaut” jūsu dīķi?

Daudzveidīgajiem zivju pasaules pārstāvjiem mākslīgā ceļā nonākot ūdenstilpju vai dīķu ekosistēmā, tie kļūst par šīs ekosistēmas neatņemamu sastāvdaļu, ieņem savu nišu ekosistēmā attiecībā pret tajā esošajiem augu un dzīvnieku organismiem, kas var kalpot kā to barība.

Viena no zivju praktiskajām klasifikācijas sistēmām atkarībā no barības, kurai zivis dod dabā priekšroku, tās nosacīti iedala šādās grupās:

- zālējzivs,
- detritu ēdājs,
- gaļējzivs,
- visēdājs.

Zālējzivju klases tipiskākās pārstāves ir karpveidīgās zivis: karpa, sudrabkarpa, baltais platpieris, raibais platpieris, baltais amūrs, piena zivs, tilapija u.c. Visas šīs grupas zivis ir siltūdeņu iemītnieces. Paaugstināta vides temperatūra nodrošina to gremošanas sistēmas efektīvu ogļhidrātu un šķiedrvielu barības sagremošanu, kaut arī šīm zivīm ir īss barības trakts.

Zālējzivju gremošanas trakta garums tikai 1,5–2 reizes pārsniedz ķermeņa garumu, (piemēram, zālējzivju zīdītājam aitam tas ir 30 reizes garāks).

Barošanās parašas un barības izvēle sakņojas ne tikai šo zivju anatomijā, to nosaka arī fizioloģiskās vajadzības, attīstības un augšanas stadija, vides faktori, kuru ietekmē ēdienkarte mainās no mikroaļģēm (baltais platpieris) līdz augstākajiem augiem (baltais amūrs), bet kā papildu barību jeb delikateses šīs zivis izmanto zooplanktonu, kāpurus, tārpus, citu zivju mazuļus, detritus.

Interesanti, ka baltajam amūram tuvais melnais amūrs ir izteikts gaļējzivs, kas pārtiek no moluskiem, tā mazuļi uzturā izmanto zooplanktonu, bet viengadnieki jau barojas ar bentosu, odu kāpuriem u.c. Arī mūsu pašu karpas, kas daļēji pieskaitāma zālējzivīm, tomēr priekšroku dod moluskiem, zooplanktonam, kāpuriem, tārpiem un tikai tad pievēršas ūdensaugiem.

Zālējzivju barība apkopota:

				
<i>Baltais platpieris</i>	<i>Karpa</i>	<i>Raibais platpieris</i>	<i>Baltais amūrs</i>	<i>Melnais amūrs</i>
Fitoplanktons, detriti, konvencionālā barība	Bentoss, ūdensaugi, moluski, kāpuri, tārpi, citu zivju mazuļi	Zooplanktons, detriti, fitoplanktons	Augstākie ūdensaugi, kombinētā barība	Moluski, zooplanktons, bentoss, kāpuri

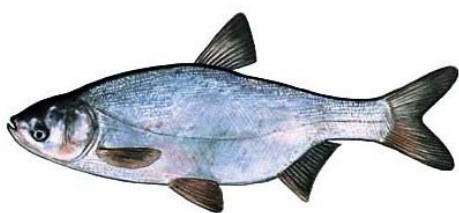
Tātad zālējzivju dabiskās barības sortiments ir ļoti plašs un, lai tās kultivētu, labi jāpārzina to bioloģiskās vajadzības un barības prasības. Piemēram, ja baltais amūrs izēdis visas dīķa ūdensaugu rezerves, tas ir piebarojams ar lucernu, āboliņu, kukurūzu un dažādādi, kuru barības koeficients aptuveni ir 30 (zaļbarības daudzums kilogramos viena kilograma zivju masas ieguvei). Piebarojot ar zaļbarību, baltā amūra produktivitāti var paaugstināt par 2–3 cnt/ha. Zālējzivju dīķsaimniecībā veicama arī tādu kā „delikatesu” – zooplanktona un fitoplanktona – un citas dabiskās barības vairošanas pasākumi.

Latvijas klimatiskajos apstākļos kultivējamie zālējzivi ir baltais amūrs un raibais platpieris. Siltāku ūdeņu mīļotājas sugas audzējamas, izmantojot rūpniecības notekūdeņu siltumu, ģeotermālos ūdeņus, vai arī tās audzējamas iekštelpu siltūdeņu akvakultūrā.

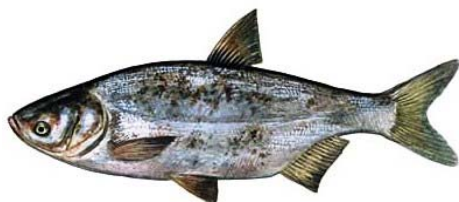
Zālējzivis ir audzējamas arī polikultūrā kopā ar citu sugu zivīm. Audzējot polikultūrā, baltajam amūram ir tāds pat augšanas temps kā raibajam platpierim. Baltā un raibā platpiera vaisliniekus, kā arī balto amūru var audzēt kopā ar karpām. Kopēja dažādas attīstības pakāpes vienas sugas īpatņu audzēšana vienā dīķī nav efektīva, tādēļ netiek rekomendēta. Hidroķīmiskās un hidrobioloģiskās prasības zālējzivju dīķim ir līdzīgas kā karpas audzēšanas dīķim. Baltais amūrs un melnais amūrs dīķsaimniecībā un ūdenstilpju saimniecībā izmantojami kā bioremediatori dīķu un ūdenstilpju aizaugšanas un molusku savairošanās novēršanai siltajos notekūdeņos.

Tuvāka iepazīšanās ar dažiem raksturīgākajiem šīs zivju grupas pārstāvjiem ļauj labāk izprast to vajadzības un noteikt zivju audzētāja pienākumus, veicot kultivēšanu.

Zālējzivju audzēšana dīķu kultūrās ievērojami

Parastais jeb baltais platpieris (*Hypophthalmichthys molitrix*) ir liela izmēra saldūdens pelaģiska bara zivs. Dabā sasniedzot pat 1 m garumu un 16 kg svaru, akvakultūrā tie parasti audzējami līdz 3 – 4 kg svaram. Barojas ar mikroskopiskiem ūdensaugiem – fitoplanktonu un detritiem. Audzējot polikultūrā ar karpām, barības konkurences nav, paaugstinās diķa produktivitāte.

Raibais platpieris (*Aristichthys nobilis*) ir tuvs baltajam platpierim, bet mīl siltākus ūdeņus. Raibais platpieris tikai nosacīti tiek godāts par zālēdājzivi. Tā pamatbarība ir zooplanktons un detriti, blakus tam patērējot arī fitoplanktonu. Audzējot polikultūrā ar karpu viengadniekiem, palielinātu ielaišanas blīvumu gadījumā raibais platpieris zooplanktona izmantošanā var konkurēt ar karpu viengadniekiem. Mūsu klimatiskajos apstākļos šī suga aug labāk nekā baltais platpieris.

Baltais amūrs (*Ctenopharyngodon idella*) ir liela saldūdens zivs, kas apdzīvo līdzīgus ūdeņus kā baltais platpieris. Briedumu tas sasniedz 7. – 8. gadā. Optimālos apstākļos dabā var izaugt garumā līdz 122 cm un svarā līdz 32 kg. Baltais amūrs pamatā pārtiek no augstākajiem ūdensaugiem – niedru un meldru jaunajiem dzinumiem –, koku un krūmu lapām, tas plūc arī apūdeņotu zālāju. Spēj

ātri pilnībā izmantot savu barības bāzi; augu barībai trūkstot, baltais amūrs viegli pāriet uz rūpniecisko karpu barību. Dažās valstīs ir atļauts šo sugu izlaist dabiskajās ūdenstilpēs. Baltais amūrs pagājušā gadsimta septiņdesmitajos – astoņdesmitajos gados ir ielaists arī Latvijas ūdenstilpnēs – Lubezerā un Valdemārpils ezerā, bet datu par tā populāciju izveidošanos nav.

paplašina akvakultūras iespējas. Zālēdāju un moluskofāgu zivju kā biomelioratoru kultivēšana tiek izmantota aizaugušo diķu un eitrofo ūdenstilpju reaktivēšanai. Diķu pakāpeniska aizaugšana ir viens no diķu akvakultūras efektivitāti pazeminošiem faktoriem. Baltā amūra kultivēšana diķos var kalpot kā biomeliorators. Zālēdāju zivju ielaišanā jāvadās pēc diķu aizaugšanas pakāpes, kopējā augu biomasas daudzuma diķa platībā, kā arī vēlamā zivju biomasas pieauguma, ņemot vērā minēto barības koeficientu. Īpaši izstrādātu normu zālēdāju ielaišanai nav, atkārtoti ielaišanu iesaka veikt nelielās partijās. Visiem iebildumiem, ka zālēdājzivis pastiprināti piemēslo diķi ar saviem izdalījumiem, nav pamata. Pretēji šiem apgalvojumiem, izdalījumi veicina zooplanktona – augstvērtīgas dabiskās barības – vairošanos

diķu ekosistēmā. Zālēdāji mūsu klimatiskajos apstākļos nenārsto, līdz ar to šo zivju izplatīšanās neapdraud dabiskās ūdeņu ekosistēmas. Daudzas valstis šo apstākli sekmīgi izmanto.

Zālēdājzivju akvakultūra ir viens no Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas (LVZAA) partneruzņēmuma SIA „K3K” darbības pamatiem, ar šo uzņēmumu ir iespējama sadarbība (kontaktadrese: khardy@inbox.lv).

Sagatavoja Dr.biol., LVZAA vadītājs **Augusts Ārens**,
Attēlu avots: <http://www.latvijasdaba.lv/zivis>

„Mērķus izdevās sasniegt ātrāk, piedaloties konkursā..”

Pērn Valsts Zivsaimniecības sadarbības pasākumā „Piekrastes teritoriju ekonomiskās aktivitātes veicināšanas programma” ar labiem sasniegumiem iegūstot 2. vietu, startēja ģimenes uzņēmums SIA „Viga 3”.

Inta un Varis Vīganti 2002. gada 7. janvārī LR Uzņēmuma reģistrā reģistrēja uzņēmumu SIA "Viga 3". Tas atrodas Pāvilostā, Viļņu ielā 3, un jau deviņo gadu veiksmīgi darbojas tūrisma jomā Pāvilostā, kur tūrisms noteikts kā viena no pilsētas attīstības prioritātēm. SIA „Viga 3” atrodas 300 metrus no jūras, un tās pamatdarbība saistīta ar tūrismu un piekrastes zvejniecību. Uzņēmuma veiksmīgas darbības pamatā ir ģimeniska viesmīlība un uz klientu orientēts pakalpojums, individuāla pieeja un nemitīga attīstība.

Šobrīd uzņēmums nodrošina šādus pakalpojumus: naktsmitnes (10 gultasvietas + papildu vietas), laivu īre, telšu un ugunsкура vietas, izbraukumi ar kuģi jūrā un pa Sakas upi (100 m no viesu mājas), makšķerēšana, pārgājieni pa tuvāko apkārtni. Kaut gan uzņēmuma darbībā ir izteikts aktīvās sezonas laiks, tas darbojas visu gadu. Ieguldot papildu līdzekļus viesu mājas attīstībā un jaunu pakalpojumu izveidē, ik gadu tiek paaugstināta pakalpojumu kvalitāte un daudzveidība. Viesu mājā piedāvā viesiem pašiem pagatavot un nobaudīt dažādus zivju ēdienus.

Ar Pāvilostas novada pašvaldību 2012. gadā noslēgti rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumi par zvejas limitu. Nomas līgums ir par diviem zvejas tīkliem Baltijas jūras piekrastē, vienu murdu nēģu zvejai Sakas upē. Līgumi katru gadu tiek atjaunoti, jo līguma termiņš ir viens gads. Nozvejotas tiek butes, mencas, vimbas, asari, reņģes un nēģi. Nozvejotās zivis tiek patērētas pašpatēriņam un pārdotas dažādām fiziskām un juridiskām personām, kā arī tās ļauj dažādi sagatavot viesu mājas viesiem (kūpināt, cept, gatavot dažādus zivju ēdienus). Nēģus pārdod SIA

(nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības atbalsta programma). Tāpēc, ne mirkli neminstinoties, tika izmantota iespēja iesaistīties konkursā, jo tas pavēra iespēju iegūt izstrādātu biznesa plānu, ar kura palīdzību sasniegt sen plānotus mērķus.

Intai ar Vari nebija nekādu šaubu par piedalīšanos šajā pasākumā, jo abi kā lektori labprāt bija iesaistījušies ZST pasākuma „Atbalsts jauniešiem zivsaimniecības tradīciju apguves un uzņēmējdarbības veicināšanai” pilotprojektā, kura ideja ir aizgūta no pasākuma „Vai tu mīli jūru?”, kur abi piedalījušies skolas laikā.

Kad, tiekoties ar uzņēmējiem, runājām, ka arī šogad ir iespēja piedalīties konkursā, vienīgais, kas visus interesēja, bija: „Kad mums jāierodas, un kas jāņem līdzi?”.

Uzņēmuma mērķis, piedaloties ZST finansētajā konkursā, bija paplašināt savas darbības virzienus, ieviešot metināšanas pakalpojumu, kā arī uzlabot atpazīstamību, izveidojot uzņēmuma mājaslapu. Saimnieki stāsta: „Abus šos mērķus izdevās sasniegt ātrāk, pateicoties dalībai konkursā”. Ir iegādāta piemērota automašīna pārvietojamās metināmās iekārtas izmantošanai, lai varētu veikt izbraukuma darbus. Metināmā iekārta līdz šim tika nomāta, tagad tāda būs pašiem sava, kas samazinās tās uzturēšanas izmaksas. Arī mājaslapa ir izveidota, tajā katrs interesents var iepazīties ar SIA „Vigas 3” piedāvājumu (<http://www.viga3.lv>), kā arī ar lietām, kas ir raksturīgas tikai Baltijas jūras piekrastei.

Piedaloties konkursā, Vīgantiem bija iespēja doties ZST organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā „Piekrastes zveja – attīstība, problēmas, risinājumi, tai skaitā roņu negatīvās ietekmes mazināšana”, kas notika 26. – 28. jūnijā Ostrobotnijas rajonā Botnijas līča austrumu piekrastē Somijā. Šajā braucienā nonācām pie svarīgas atziņas: problēmas ar roņiem un likumdošanu ir ne tikai Latvijā, bet arī citur; smēlāmiem arī jaunas idejas un risinājumus, kas tika atzinīgi novērtēti.

Runājot par zvejniecību un piekrastes dzīvi, arī šajā ģimenē ir savi stāsti par zivju tirdzniecību un tūrismu, kas apgalvo, ka zivis neēdot. Viens no šādiem

„Dietlavi”.

Intai ar Vari nav sveši arī dažādi Eiropas Savienības projekti, kā, piemēram, 2003. gadā uzņēmums saņēma atbalstu viesu mājas rekonstrukcijai no LHZB Lauku attīstības fonda līdzekļiem – NUAP

stāstiem ir saistīts ar Pāvilstā visiem zināmo Krampeni (kapteiņa sievu Krampi, kas bezbailīgi kūpināja zivis jau 60. – 70. gados un kurai nebija par grūtu nomaksāt uzliktos sodus. Viņas kūpinātās zivis bija baudījusi vai puse Lavijas).

„Pirms daudziem gadiem Pāvilstā nebija atļauts zivis pārdot, tad nu darījāties, kā mācēdami. Atbrauc cilvēki un saka: „Te kaut kur kādreiz dzīvoja Krampene...” Tā kā mūsu mājas atrodas blakus, tad es atbildēju: „Es esmu jaunā Krampene! Cik kilogramus zivtiņu ņemsiet?” Atbilde skan: „Mēs kādas 2 – 3 zivis vēlētos”. Es jau nobriņos, jo pati varu notiesāt 2 – 3 zivis vienā reizē. Nevaru pierunāt ņemt vairāk. Pēc neilga laika šie atkal klāt. Es jau nobijos un padomāju: vai nu zivis nebija labas, vai kāda stingrā pārbaudes institūcija mani aplaimojusi? Izrādās, plekstes bijušas

tik gardas, ka vēlētos vēl. Bet man jau vairāk nav. Vienas būdas kūpinājums aizceļojis pie ēdējiem tikpat strauji, kā izgaisis pelēkais alkšņu dūms un kūpinātu zivju smarža,” stāsta Inta.

Citā reizē pie Intas meitas ciemos atbraucis draugs. Tā kā parasti mūspusē visus cienājuši ar tikko zvejatām zivīm, saimniece nav pat iedomājusies puisim pajautāt par maltīti. „Jau biju sagatavojusi mencu filejas gabaliņus cepšanai, vīrs griež plekstes kūpināšanai, kad jauneklis paziņo, ka viņš zivis vispār neēdot! Tā, ko nu? Taču mana spītnieces daba čukst: „Nu, pagaidi, tik man, kūmiņ! Mēs vēl paskatīsimies, ko kurš te ēd vai neēd?!” atceras Inta.

„Pienāca pusdienlaiks,” saimniece stāsta tālāk. „Es nezinu, vai svaigais jūras gaiss bija darījis savu, bet maltītes laikā atskanēja teksts: „Jā, vispār es zivis neēdu, bet šitās man ļoti garšo! Tikai grūti pateikt, kuras garšīgākas – tomātu vai krējuma mērcītē?” Vakarā kūpinātās plekstes tika „locītas iekšā”, ka tauki gar vaigiem tecēja. Teiciens „es zivis neēdu,” bija pagaisis uz neatgriešanos!”.

Sagatavoja LLKC Liepājas nodaļas
uzņēmējdarbības konsultante **Ieva Kreicberga**

ZIVJU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvo izdevumus „Lauku Lapa” un „Zivju Lapa” Jūsu e-pasta kastītē! Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: lauku.lapa@llkc.lv.

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, Uzvārds; Iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

SAGATAVOTS

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag.,
Ozolnieku nov., LV-3018
tālr.: 63050220

Izdevumā: I. Vorobjovas zīmējumi un
foto no SIA „Viga 3” personīgā arhīva

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EZF
EIROPAS ZIVSAIMNIECĪBAS FONDS:
ZIVSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJA

Zivsaimniecības Sadarbības tīkls